

Sygn. akt VII U 2480/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący: Sędzia S.O. Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant: p.o. prot. Ludomir Bień

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 roku w Lublinie

sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych

na skutek odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 24 września 2014 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2480/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2014 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. Inspektorat w C. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 oraz art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442 ze zm.) stwierdził, że D. K. jako osoba prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 30 czerwca 2014 roku oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 30 czerwca 2014 roku. (decyzja – k. 37 – 39 akt rentowych U/2)

W odwołaniu D. K. zaskarżyła wskazaną decyzję zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisów 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, tj. art. 6 poprzez wydanie decyzji niezgodnie z przepisami prawa, art. 7 poprzez niepodjęcie działań zmierzających do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy oraz poprzez nieprzeprowadzenie dowodów służących ustaleniu stanu faktycznego sprawy zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej jako i nieprawidłowe oparcie się na materiale zebrany w postępowaniu bez dokonania jego wszechstronnej oceny, art. 8 poprzez przeprowadzenie postępowania w sposób naruszający zaufanie do władzy publicznej, art. 10 poprzez niezapewnienie stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji niemożliwienie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, art. 107 poprzez błąd faktycznej daty wydania decyzji i brak uzasadnienia prawnego decyzji oraz niepełne, wybiórcze i w części niezgodne z rzeczywistością uzasadnienie faktyczne oraz art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej poprzez nieuznanie prowadzonej przez skarżącą działalności za działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy. W uzasadnieniu odwołania D. K. obszernie argumentował w zakresie zarzucanych organowi rentowemu naruszeń przepisów procedury administracyjnej. (odwołanie – k. 2 – 9 akt sądowych)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty które legły u podstaw zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 24 – 26 a.s.)

Ostatecznie pełnomocnik ubezpieczonej zaskarżył decyzję z dnia 24 września 2014 roku w całości oraz wniósł o jej zmianę poprzez objęcie skarżącej ubezpieczeniami społecznymi. (pismo procesowe – k. 80 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

D. K. legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim pedagogicznym w zakresie pedagogiki opiekuńczej. W okresach od dnia 1 marca 2008 roku do dnia 6 września 2009 roku oraz od dnia 5 listopada 2012 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku świadczyła pracę w charakterze nauczyciela.

Od dnia 1 lutego 2014 roku ubezpieczona figuruje w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem jest między innymi działalność związana z oprogramowaniem.

W związku z rejestracją działalności ubezpieczona nawiązała współpracę M. K., swoją teściową, prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Biuro (...), co do prowadzenia obsługi księgowej działalności skarżącej. Za świadczone w tym zakresie usługi (...) otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 100 złotych miesięcznie.

Z tytułu zarejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej ubezpieczona dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 lutego 2014 roku. W deklaracji rozliczeniowej za luty 2014 roku wskazała kwotę w wysokości 9365,00 złotych jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W okresie od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 26 marca 2014 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim. W związku ze stanem zdrowia związanym z ciążą skarżąca zgłosiła wniosek o dokonanie wypisu w ewidencji podmiotów prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą o zawieszeniu jej prowadzenia ze skutkiem od dnia 27 marca 2014 roku. Ponowny wpis o podjęciu prowadzenia działalności został ujawniony w rejestrze ze skutkiem od dnia 30 czerwca 2014 roku. W deklaracji rozliczeniowej za czerwiec 2014 roku skarżąca wskazała kwotę w wysokości 312,17 złotych, za lipiec 9365,00 złotych a za sierpień 906,29 złotych jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W okresie od dnia 4 sierpnia 2014 roku do dnia 14 września 2014 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim, i w tym dniu urodziła dziecko. Kwota opłaconych przez skarżącą składek za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 26 marca od zadeklarowanych podstaw na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, i Fundusz Pracy wyniosła 3757,67 złotych a za okres od dnia 30 czerwca 2014 roku do dnia 3 sierpnia 2014 roku 4446,60 złotych. Za okres od dnia 4 sierpnia 2014 roku ubezpieczona z tytułu zarejestrowanej pozarolniczej działalności gospodarczej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne. (okoliczności bezsporne)

W związku z rejestracją działalności gospodarczej ubezpieczona przejęła realizację projektów na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., uprzednio wykonywanych przez szwagra skarżącej R. K., prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) między innymi w zakresie działalności związanej z oprogramowaniem od dnia 1 sierpnia 2011 roku. Przejęcie realizacji projektów przez ubezpieczoną polegało na tym, że to ona przyjmowała zlecenie na wykonanie usługi na rzecz wskazanego podmiotu, który godził się na takie rozwiązanie wyłącznie z uwagi na wiedzę, że faktycznie będą one realizowane R. K.. W związku z tym szwagier skarżącej z dniem 3 lutego 2014 roku zwiesił prowadzenie dotychczasowej działalności, a następnie wnioskował o wykreślenie wpisu ze skutkiem od dnia 4 lutego 2014 roku. W celu realizacji projektów na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. ubezpieczona i R. K. zawierali umowy o dzieło. I tak w dniu 4 lutego 2014 roku skarżąca i szwagier zawarli umowę której przedmiotem było wykonanie przez R. K. dzieła w postaci kalkulacji finansowej potrzebnej do złożenia oferty (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na wykonanie programu o nazwie(...) w oparciu o założenia wykonania programu pozyskane od tego podmiotu. Za wykonanie dzieła R. K. otrzymał wynagrodzenie w wysokości 455,00 złotych netto. Natomiast w dniu 12 lutego 2014 roku zwarta została kolejna umowa, której przedmiotem było wykonanie na rzecz skarżącej dzieła w postaci programu komputerowego

o roboczej nazwie(...)według wskazań określonych w załączniku do umowy. Z tytułu realizacji wskazanego projektu ubezpieczona otrzymała od spółki wynagrodzenie w wysokości 20,981,10 złotych a za wykonanie jego przedmiotu R. K. otrzymał od skarżącej wynagrodzenie w wysokości 13,650,00 złotych netto. Po ujawnieniu w ewidencji wpisu o zawieszeniu prowadzenia przez skarżącą działalności gospodarczej R. K. podjął prowadzenie uprzednio prowadzonej działalności z dniem 9 kwietnia 2014 roku. W jej ramach wykonał na rzecz ubezpieczonej po dniu 30 czerwca 2014 roku usługę wdrożenia i utrzymania serwera(...)oraz jego współpracy z(...)co miało bezpośredni związek z uprzednim wykonaniem dzieła w postaci programu komputerowego na zlecenie spółki. Ubezpieczona za wykonanie usługi zleconej jej przez spółkę wyłącznie z powodu faktycznego wykonania przez R. K. otrzymała wynagrodzenie w wysokości 2310,19 złotych, a R. K. za wykonanie dzieła otrzymał od skarżącej wynagrodzenie w wysokości 1760,00 złotych. Korzystanie z usług szwagra wynikało z braku wiedzy i doświadczenia ubezpieczonej w zakresie realizacji tak specjalistycznych zleceń.

Przed urodzeniem dziecka przez ubezpieczoną, tj. przed dniem 14 września 2014 roku wskazane usługi realizowane w ramach jej pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., faktycznie wykonane przez R. K. i zlecone ubezpieczonej wyłącznie z powodu ich faktycznej realizacji przez niego, były jedynymi realizowanymi usługami w ramach zarejestrowanej przez skarżącą działalności. Wartość świadczonej usługi w okresie od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 26 marca 2014 roku wyniosła 20981,10 złotych a wartość poniesionych wydatków w związku z jej realizacją w postaci wynagrodzenia dla R. K. wyniosła 15000,00 złotych. Dochód skarżącej z tytułu jej realizacji wyniósł 5981,00 złotych. Natomiast wartość świadczonej usługi w okresie od dnia 30 czerwca 2014 roku do dnia 3 sierpnia 2014 roku wyniosła 2310,19 złotych a wartość poniesionych wydatków w związku z jej realizacją w postaci wynagrodzenia dla R. K. wyniosła 1760,00 złotych. Dochód ubezpieczonej z tytułu jej realizacji wyniósł 550,19 złotych. Łączny dochód skarżącej z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej wyniósł 4728,96 złotych.

Od dnia 15 lutego 2014 roku skarżąca została również zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek J. C. w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. $\frac{3}{4}$ etatu na stanowisku pracownika biurowego za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 1500,00 złotych miesięcznie brutto. Zatrudnienie nastąpiło z polecenia M. K., prowadzącej obsługę księgową płatnika składek.

W celu realizacji kolejnych usług na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. związanych z uprzednio realizowanym projektem stworzenia programu komputerowego, zleczonych skarżącej na tożsamych zasadach jak uprzednio, ubezpieczona zawierała z R. K. kolejne umowy o dzieło. I tak w dniu 10 lutego 2015 roku, której przedmiotem była zmiana funkcjonalności serwera (...) w zakresie projektu restartu kanału w reakcji na uporczywe kłopoty z nawiązaniem połączenia do serwera (...). Z tytułu realizacji usługi skarżąca otrzymała od spółki wynagrodzenie w wysokości 4090,18 złotych a szwagier ubezpieczonej za wykonanie dzieła wynagrodzenie w wysokości 3272,14 złotych brutto a 2978,14 złotych netto. Kolejna umowa została zawarta w dniu 24 marca 2015 roku, której przedmiotem była zmiana funkcjonalności serwera (...) w zakresie zarządzania zasobami klasy selector w kontekście zrzuconego połączenia. Z tytułu realizacji usługi skarżąca otrzymała od spółki wynagrodzenie w wysokości 3294,85 złotych a szwagier ubezpieczonej za wykonanie dzieła wynagrodzenie w wysokości 2635,88 złotych brutto a 2398,88 złotych netto. Kolejna umowa o dzieło została zawarta w dniu 10 września 2015 roku, której przedmiotem było wykonanie dzieła polegającego na poprawie wydajności operacji dyskowych serwera (...). Z tytułu realizacji usługi skarżąca otrzymała w październiku 2015 roku wynagrodzenie w wysokości 3256,99 złotych a skarżący za wykonanie dzieła w wysokości 1911,00 złotych, w listopadzie 2014 roku odpowiednio w wysokości 4771,87 złotych i 3185,00 złotych, w grudniu 4658,26 złotych i 4885,49 złotych oraz 3185,00 złotych.

W okresach w których ubezpieczona figurowała w ewidencji działalności jako osoba prowadząca działalność poszukiwała kontrahentów poprzez zamieszczanie ofert na bezpłatnych portalach internetowych, tj. oferia.pl czy tablica.pl.

Aktualnie ubezpieczona jest zarejestrowana jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) i z tego tytułu opłaca składki wyłączenie na ubezpieczenie zdrowotne.

W ramach zarejestrowanej pozarolniczej działalności gospodarczej ubezpieczona w sierpniu 2015 roku świadczyła usługi na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. w zakresie stworzenia systemu informatycznego umożliwiającego automatyczne generowanie zleceń transportowych, z tytułu czego otrzymała wynagrodzenie w wysokości 1200,00 złotych. Świadczyła w tym miesiącu również usługi na rzecz G. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie prac przy stronie internetowej, za co otrzymała wynagrodzenie w wysokości 600,00 złotych.

Z tytułu zarejestrowanej działalności ubezpieczona za 2014 oraz 2015 rok odprowadziła należne daniny publiczne na podatek dochodowy dla osób fizycznych. Środki na opłacenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne skarżąca pozyskała ze wspólnych oszczędności jej i męża.

(faktury – k. 4, 16 – 17, potwierdzenia przelewu – k. 5 – 6, rachunki – k. 7 – 8, załącznik do umowy o dzieło – k. 9 – 12, umowy o dzieło – k. 13 – 15, wydruki z CEIDG – k. 34 – 35 a.r. U/2; umowa o pracę – a.r. U/5; faktury – k. 46, 48, 55, 60 a.s.; potwierdzenia przelewu – k. 56, 61, 62 a.s.; umowy o dzieło – k. 58 – 60, 63 – 64, a.s.; rachunki – k. 61 a.s.; zbiorcze podsumowanie księgi przychodów i rozchodów – k. 63 a.s.; zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu – k. 82 – 87 a.s.; potwierdzenia wykonania przelewu – k. 33, 35, 40, 41, 46, 47, faktury – k. 34, 40, 46, 53, umowa o dzieło, rachunki – k. 35, 41, 47 dokumentacji księgowej – k. 87 a.s.; informacja o wysokości dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej – k. 88 – 88v. a.s.; wydruk z CEIDG – k. 41 a.s.; zeznania ubezpieczonej D. K. – k. 74 – 77, 96v. – 97 a.s.; zeznania świadka J. C. – k. 76v. – 77 a.s.; zeznania świadka M. K. – k. 77 – 77v. a.s.; zeznania świadka R. K. – k. 77v. – 78 a.s.; zeznania świadka P. O. – k. 88v. – 89 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Nadto Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zeznania ubezpieczonej oraz powołanych świadków, którym dał wiarę w całości z uwagi na to, że są one logiczne oraz korelują z treścią dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy i aktach organu rentowego. Nadto organ rentowy nie podniósł żadnych okoliczności, które poddawałyby w wątpliwość zeznania świadków i ubezpieczonej. Również Sąd nie stwierdził podstaw do kwestionowania ich wiarygodności w zakresie dokonanych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. K. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota sporu w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji i odwołania, sprowadza się do oceny czy prowadzona przez ubezpieczoną w związku z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej od dnia 30 czerwca 2014 roku, pozarolnicza działalność gospodarcza, której zasadniczym przedmiotem jest działalność związana z oprogramowaniem, stanowi tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W tym miejscu odnosząc się do podniesionych w odwołaniu zarzutów naruszenia przepisów procedury administracyjnej należy wskazać na ugruntowany w orzecnictwie pogląd, zgodnie z którym postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skupia się w zasadzie na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego i kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania pozostaje poza przedmiotem tego postępowania. Natomiast sąd może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. Z tych względów wada decyzji administracyjnej nie może prowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z materialnoprawnym żądaniem zawartym w odwołaniu. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2009 roku, I UK 132/09, z dnia 14 stycznia 2010 roku, I UK 252/09, z dnia 9 lutego 2010 roku, I UK 151/09, z dnia 9 września 2010 roku, II UK 98/10, z dnia 3 lutego 2011 roku,

II UK 271/10; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, I UK 238/09 oraz z dnia 3 lutego 2012 roku, II UK 271/11) Powołany pogląd Sąd Okręgowy w pełni podziela, wobec czego nie było potrzeby odnoszenia się do poszczególnych zarzutów sformułowanych w odwołaniu. Natomiast Sąd w pełni skupił się na kwestii naruszenia przez organ rentowy zaskarżonym rozstrzygnięciem prawa materialnego, która to kontrola była w pełni możliwa pomimo zarzucanego przez odwołującą braku przytoczenia w treści uzasadnienia decyzji przepisów prawa materialnego na które Zakład powołał się w sentencji rozstrzygnięcia.

Sytuację prawną D. K. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą należy oceniać na gruncie art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) – zwanej w dalszej części ustawą systemową.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie zaś z przepisem art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Z powołanych przepisów wynika, że na gruncie ustawy systemowej nie zostało zdefiniowane pojęcie cech konstytutywnych działalności pozarolniczej. Istnieje jedynie odesłanie do jej prowadzenia na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. Źródłem wskazanych przepisów jest ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 584 ze zm.), a konkretnie art. 2, zgodnie z którym za działalność gospodarczą należy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Jest to legalna definicja działalności gospodarczej, co oznacza, że powinna być ona traktowana jako powszechnie obowiązujące rozumienie tego pojęcia w polskim systemie prawnym. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2009 roku, V KK 330/08; uchwała Sądu Najwyższego z 23 lutego 2005 roku, III CZP 88/04) Działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności faktycznych, wypełniających znamiona tej działalności lub ich niewypełniających. Prowadzenie działalności gospodarczej jest zatem kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciężących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie.

W orzecznictwie wypracowany został katalog cech, determinantów, które muszą zaistnieć w danych okolicznościach faktycznych aby uprawniona była ocena określonej aktywności osoby fizycznej jako działalności gospodarczej stanowiącej tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi. Za definiującą taką działalność uznaje się cechy takie jak profesjonalność, samodzielność, cel zarobkowy, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku (lub zasadzie racjonalnego gospodarowania), trwałość prowadzenia, wykonywanie w sposób zorganizowany i uczestniczenie w obrocie gospodarczym. (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 roku, sygn. III CZP 40/91, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 roku, sygn. III CZP 117/91 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 roku, sygn. III CZP 88/04)

Zarobkowy charakter działalności stanowi podstawową, konstytutywną cechę działalności gospodarczej. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2013 roku, I UK 604/12) Dana działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu ("zarobku") - rozumianego jako nadwyżka przychodów nad nakładami (kosztami) tej działalności. Brak przedmiotowej cechy przesądza, iż w danym przypadku nie można mówić o działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W tym zakresie znaczenie ma zatem też kryterium subiektywne w postaci dążenia danego podmiotu do osiągnięcia zarobku przez wykonywanie określonej działalności. Nie jest więc konieczne faktyczne osiąganie dochodów z danej działalności. Przynoszenie strat przez daną działalność (zarówno przejściowo, jak i w dłuższych okresach) nie pozbawia jej statusu działalności gospodarczej. Należy bowiem liczyć się z możliwością nieuzyskania przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej, czyli poniesienia straty. Tym samym o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje

faktyczne osiągnięcie zysku, lecz zamiar jego osiągnięcia (cel). Potwierdza to pogląd wyrażony w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 września 2008 roku, 789/07, w którym wskazano, że „dana działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku), rozumianego jako nadwyżka przychodów nad poniesionymi kosztami”.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy podnieść, że brak celu zarobkowego wyraźnie wynika ze wskazania przez ubezpieczoną prawie maksymalnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne przy jednoczesnym uwzględnieniu wysokości osiąganego przez ubezpieczoną dochodu za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 26 marca 2014 roku oraz od dnia 30 czerwca 2014 roku do dnia 3 sierpnia 2014 roku. Z poczynionych ustaleń wynika, że dochód skarżącej z tytułu świadczonej usługi, wyłącznie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w okresie od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 26 marca 2014 roku wyniósł 5981,00 złotych po uwzględnieniu wartości poniesionych wydatków w związku z jej realizacją w postaci wynagrodzenia dla R. K., natomiast w okresie od dnia 30 czerwca 2014 roku do dnia 3 sierpnia 2014 roku wyniósł 550,19 złotych. Łączny dochód skarżącej z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w 2014 roku wyniósł 4728,96 złotych. Tymczasem w związku z dokonaniem zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu zarejestrowanej działalności gospodarczej skarżąca w deklaracji rozliczeniowej za luty 2014 roku wskazała kwotę w wysokości 9365,00 złotych, za czerwiec 2014 roku 312,17 złotych, za lipiec 9365,00 złotych a za sierpień 906,29 złotych, jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Kwota opłaconych przez skarżącą składek za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 26 marca od zadeklarowanych podstaw na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, i Fundusz Pracy wyniosła 3757,67 złotych a za okres od dnia 30 czerwca 2014 roku do dnia 3 sierpnia 2014 roku 4446,60 złotych. Łączna kwota uiszczona z tytułu należności składkowych wyniosła 8204,27 złotych. Zatem należności z tego tytułu przewyższyły ponad dwukrotnie dochody osiągnięte przez skarżącą z tytułu realizacji usług mieszczących się zakresie zarejestrowanej działalności gospodarczej w 2014 roku. Mając tą okoliczność na uwadze zdaniem Sądu trudno racjonalnie założyć, że takie działanie ubezpieczonej umożliwiło ziszczenie się w ramach jej działalności zasady racjonalnego gospodarowania, przy uwzględnieniu, że oszczędności własne ubezpieczona przeznaczyła na pokrycie należności z tytułu składek, których wysokość wynikała z jej deklaracji. Takie zachowanie w żadnej mierze nie może być uznane za podporządkowane regułom opłacalności i zysku. Kwestia dochodu osiąganego przez skarżącą w 2015 i 2016 roku w tym kontekście traci na znaczeniu z uwagi na okoliczność opłacania składek wyłącznie na ubezpieczenie zdrowotne.

W tym miejscu należy wskazać, że jedyną racjonalizacją podejmowanej działalności gospodarczej nie może być uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W takiej bowiem sytuacji prowadzenie działalności gospodarczej, a ściślej realizowanie jednego z aspektów tej działalności, czyli osiąganie zysku, polegało by tylko na pozyskiwaniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Tymczasem świadczenia z ubezpieczenia mają być w istocie czymś wtórnym wobec przyczyny (causa) powstania ubezpieczenia, jaką jest prowadzenie działalności gospodarczej. Oczywiście mogą się zdarzyć liczne sytuacje, kiedy zysk z działalności nie będzie osiągnięty, a dana osoba uzyska wieloletnie, czy nawet dożywotnie świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Tym niemniej musiałby wcześniej wystąpić realny zamiar prowadzenia działalności, a w konsekwencji jej prowadzenie. I to takiej działalności, która mieści w definicji zawartej w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Nie zawsze podjęcie planowanej działalności gospodarczej jest racjonalne. Ocena opłacalności planowanej działalności może być nieracjonalna, czy też po prostu błędna, a mimo to nie można by uznać, że dana osoba nie zamierza jej prowadzić, że jedynie pozoruje jej podjęcie. Często zdarzają się przecież chybione zamierzenia gospodarcze, a niepowodzenie wynika z błędnej kalkulacji kosztów, błędnego planowania popytu, zmniejszenia popytu, wzrostu konkurencji, a nawet z niemożliwości zapewnienia odpowiedniej podaży. Warunki, w jakich przychodzi przedsiębiorcom prowadzić działalność są determinowane przez szereg czynników, trudnych do przewidzenia i precyzyjnego określenia. Zatem działanie to oparte jest na ryzyku, które oznacza, że faktyczne korzyści finansowe z danego przedsięwzięcia mogą okazać się mniejsze niż przewidywano przy jego podejmowaniu lub mogą nawet przerodzić się w straty. Jednakże czym innym jest ryzyko w działalności gospodarczej, a czym innym świadome podejmowanie działań, które trzeba by ocenić jako skrajnie nieracjonalne, gdyby uznać je za

prorowadzenie działalności gospodarczej. Te nieracjonalne działania, były w istocie racjonalne z tego względu, że nie były podjęte w celu rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej, lecz upozorowania jej dla osiągnięcia wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Motywem podjęcia działalności gospodarczej może być uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Świadczenia te mogą być uwzględniane w całościowym bilansie opłacalności. Jednak aby uznać, że podjęcie tej działalności nastąpiło - w pierwszym rzędzie - muszą wystąpić realne działania z rzeczywistym zamiarem wykonywania działalności w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Powinien to być zatem zamiar wykonywania działalności zawodowej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły. Nie można natomiast uznawać za prowadzenie działalności gospodarczej sytuacji kiedy nie ma zamiaru prowadzenia zorganizowanej zawodowej działalności, a prowadzenie działalności ma polegać w tylko na uzyskiwaniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Nastąpiło by tu odwrócenie oczekiwanego związku przyczynowego. Jeszcze raz podkreślić wypada, że uzyskiwanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego może być głównym motywem podjęcia zatrudnienia, rozpoczęcia prowadzenia działalności, jednak musi wystąpić podjęcie realnej działalności w warunkach określonych w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Domniemanie powstałe w związku wpisem działalności gospodarczej do ewidencji może być obalone. W tym kontekście należało rozważyć kompleksowo wszystkie okoliczności sprawy. Okoliczność, że na początku prowadzenia działalności, w sytuacji braku racjonalnych podstaw dotyczących możliwości osiągania odpowiedniego przychodu, deklarowana jest prawie maksymalna kwota podstawy wymiaru składek, a niedługo po tym fakcie następuje spełnienie się ryzyka ubezpieczeniowego, powoduje, że należy rozważyć zasadność domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej. W okolicznościach faktycznych domniemanie to nie mogło zostać utrzymane.

Podsumowując, w ocenie Sądu Okręgowego, czynności ubezpieczonej dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej były pozorne. Sąd doszedł do takiego przekonania w oparciu o takie okoliczności jak krótki okres pomiędzy rozpoczęciem działalności gospodarczej, a uzyskaniem prawa do zasiłku chorobowego, bardzo wysoka podstawa wymiaru składek przy uwzględnieniu w porównaniu z zadeklarowaną podstawą niskich możliwości dochodowych działalności, skutkującą brakiem rentowności działalności gospodarczej w okolicznościach jaki stworzyła sama ubezpieczona deklarując taką podstawę wymiaru składek. Oczywiście żadna z tych okoliczności pojedynczo nie mogła by być wystarczająca do zaprzeczenia prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże ich zestawienie prowadzi do jednoznacznego wniosku o niepodjęciu prowadzenia działalności gospodarczej.

W ustalonym stanie faktycznym sprawy nie sposób było zdaniem Sądu przyjąć również ziszczenia się determinatu prowadzenia działalności pod postacią uczestniczenia w obrocie gospodarczym. Jak bowiem ustalono w niemal wyłącznym zakresie ubezpieczona w ramach zarejestrowanej działalności świadczyła usługi na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., tj. projektów, uprzednio wykonywanych przez szwagra skarżącej R. K., prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) między innymi w zakresie działalności związanej z oprogramowaniem. Co istotne w tym kontekście przejęcie realizacji projektów przez ubezpieczoną polegało na tym, że to ona przyjmowała zlecenie na wykonanie usługi na rzecz wskazanego podmiotu, który godził się na takie rozwiązanie wyłącznie z uwagi na wiedzę, że faktycznie będą one realizowane R. K.. W związku z tym szwagier skarżącej z dniem 3 lutego 2014 roku zwiesił prowadzenie dotychczasowej działalności, a następnie wnioskował o wykreślenie wpisu ze skutkiem od dnia 4 lutego 2014 roku. Mając to na uwadze oraz okoliczność w zasadzie incydentalnego świadczenia usług na rzecz innych podmiotów – incydentalność usprawiedliwia również relacja dochodu uzyskiwanego przez skarżącą z tytułu tych usług w porównaniu do dochodu z tytułu usług na rzecz (...) spółki, zasadnym jest przyjęcie, że gdyby nie zaistniało swoiste podstawienie podmiotowe w zakresie osoby przyjmującej zlecenie, ale nie już w zakresie jego faktycznego wykonania, od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. to ubezpieczona nie występowałby by w obrocie jako osoba w sposób ciągły i stały świadcząca usługi informatyczne.

Z tych względów zaskarżoną decyzję należało uznać za odpowiadającą prawu wobec czego mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.